

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200858
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4620200858.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany, samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: N. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka S. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., K. H. XXXX/X a otec V. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., M. A. G. XXXX/X, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/168/2018 zo dňa 11.02.2019, právoplatný dňa 20.02.2019 tak, že z n i ž u j e vyživovaciu povinnosť otca na mal. N. zo sumy 150 eur na sumu 75 eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

II. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 15.4.2020 domáhal zníženia výživného na mal. N. zo sumy 150 eur mesačne na sumu 30 eur mesačne a návrh zdôvodnil tým, že toho času nepoberá žiadne dávky, preto mu finančná situácia nedovoľuje platiť určené výživné. Vo februári 2019 utrpel úraz ľavej nohy, podal žiadosť o invalidný dôchodok, ktorá doteraz nie je vybavená.

2. Na pojednávaní konanom dňa 4.6.2020 otec uviedol, že je evidovaný ako nezamestnaný od 2.10.2018, žiadne dávky od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch nepoberá, o čom predložil potvrdenie a ďalej uviedol, že od februára 2019, kedy v dôsledku pádu zo schodov utrpel dvojité zlomeninu predkolenia, je stále práceneschopný, pričom pred dvomi týždňami spadol z bicykla a zlomil si stehennú kosť na tej istej nohe, na ktorej mal predtým úraz. Na pojednávanie prišiel s ortézou na nohe a s barlami. Otec ďalej uviedol, že v dôsledku korona krízy nemohli s manželkou riadne splácať hypotekárny úver, ktorý si vzali pred dvomi rokmi vo výške 60.000 eur, v súčasnosti majú jeho splácanie pozastavené, splátky majú dohodnuté v sume 320 eur mesačne.

3. Matka s návrhom nesúhlasila, uviedla, že N. má už XX rokov, študuje na strednej škole, s čím sú spojené zvýšené výdavky, postavou a nárokmi na celkové zaopatrenie je už dospelým mužom. Otec sa o svojho syna nezaujíma, preto je pochopiteľné, že sa domnieva, že jeho prvorođený syn vyžije zo sumy 30 eur mesačne. Od marca 2020 si otec neplní riadne vyživovaciu povinnosť, odvtedy začal svojvoľne posielat' len 30 eur, preto zvažuje návrh na exekúciu a podanie trestného oznámenia pre trestný čin zanedbania povinnej výživy. Ona ako matka dieťaťa, o ktoré sa treba riadne postarať, pracuje aj na nočné zmeny, aby zabezpečila všetky potreby dieťaťa, jej partner, s ktorým žije v spoločnej domácnosti,

je onkologický pacient, rok bol práceneschopný, zatiaľ nemá priznaný invalidný dôchodok, s výchovou mal. N. jej pomáha, majú vytvorený vzájomne pozitívny citový vzťah.

4. Kolízny opatrovník s návrhom nesúhlasil, pretože nie je v záujme maloletého dieťaťa.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil tento skutkový stav:

6. Maloletý N. K. sa narodil z mimomanželského vzťahu rodičov, otec k nemu uznal otcovstvo. Rozsudkom sp. zn. 9P/369/2008 zo dňa 8.1.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.1.2009, tunajší súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril maloletého N. K. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 100 eur mesačne vždy do 15-ého dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 1.1.2009.

7. Rozsudkom sp. zn. 10P/168/2018 zo dňa 11.2.2019, právoplatným dňa 20.2.2019 tunajší súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. N. zo sumy 100 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2018 a zročné výživné od uvedeného dátumu do 31.1.2019 v sume 250 eur povolil otcovi splatiť v splátkach po 25 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

8. V tom čase matka pracovala v Y. N. a.s., E. Y. s priemerným čistým mesačným zárobkom 519,78 eur, žila s maloletým N. a partnerom K. G., ktorý bol zamestnaný vo I. útvere v Y. ako profesionálny vojak s priemerným čistým mesačným zárobkom 1.352 eur, v partnerovom byte. Okrem N. nemala ďalšie vyživovacie povinnosti, jej partner nemal žiadne vyživovacie povinnosti.

9. Maloletý N. bol v tom čase žiakom 9. ročníka základnej školy.

10. Otec bol v tom čase nezamestnaný, od 2.10.2018 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch bez nároku na poberanie akejkoľvek sociálnej dávky, nepoberal ani dávky v nezamestnanosti, naposledy pracoval ako robotník v J. od 2.2.2015 do 10.8.2018, dôvodom skončenia pracovného pomeru bolo, že sa bez ospravedlnenia nedostavil v dňoch 6. a 7.8.2018 do práce. Otec uviedol, že v skutočnosti ukončil prácu pre nemeckého zamestnávateľa z dôvodu, že ich začali zle vyplácať. Otcova manželka bola v čase poslednej úpravy výživného zamestnaná v nemocnici N. zdravia v Y. s priemerným čistým mesačným zárobkom 399 eur. Už v tom čase mal otec s manželkou hypotekárny úver, ktorý si vzali na kúpu bytu a ktorý splácali v splátkach po 317,06 eur. Otec má z manželstva jedno mal. dieťa - P. K., nar. XX.X.XXXX a okrem neho má ešte vyživovaciu povinnosť k mal. I. K., nar. XX.XX.XXXX z mimomanželského vzťahu. Maloletá je rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 11P/24/2018 zo dňa 5.6.2018 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky z matkinej strany, otec je zaviazaný platením výživného v sume 80 eur mesačne s účinnosťou od 5.6.2018 na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Otec uviedol, že aj na mal. I. žiada znížiť výživné, podal návrh na Okresný súd Trnava, ktorý zatiaľ vo veci nerozhodol.

11. Otec ako trojročný utrpel perforačné poranenie pravého oka, má protézu, podľa jeho lekára obmedzenie u ľudí s jedným okom spočíva v tom, že nemajú panoramatické videnie, preto nemôžu vykonávať takú prácu, pri ktorej sa toto videnie vyžaduje a nedoporučuje sa vykonávanie práce na strojoch a zariadeniach, kde hrozí úraz oka a tiež práce v chemicky dráždivom a prašnom prostredí.

12. Otec je v súčasnosti práceneschopný a to od februára 2019, kedy utrpel trieštivú zlomeninu ľavej píšťaly s poškodením lýtkového nervu vľavo, dňa 26.5.2020 bol operovaný pre zlomeninu dolnej časti stehnovkej kosti vľavo, ktorú utrpel pádom z bicykla. Dobu liečenia predpokladá otcov ošetrojúci lekár traumatológ v trvaní pol roka až rok s tým, že otec má už teraz trvalé následky po úraze z februára 2019. Nemocenské dávky otec nepoberá, je evidovaný ako nezamestnaný, nepoberá ani žiadne sociálne dávky. Jeho manželka naďalej pracuje v nemocnici N. zdravia v Y. s priemerným čistým mesačným zárobkom 530 eur. Mesačné výdavky otcovej rodiny sú: nájomné 225 eur, elektrická energia 16 eur, internet 17 eur, plyn 12 eur, podľa vyjadrenia otca majú pozastavené splácanie hypotekárneho úveru a finančne im vypomáhajú príbuzní.

13. Otec uviedol, že si podal na Sociálnu poisťovňu žiadosť o priznanie invalidného dôchodku, ktorá zatiaľ nie je vybavená, Sociálna poisťovňa Bratislava listom zo dňa 15.6.2020 súdu oznámila, že otec do 12.6.2020 nepožiadaval o priznanie invalidného dôchodku.

14. Sociálna poisťovňa Bratislava súdu tiež listom zo dňa 19.6.2020 oznámila, že pán K. G. (matkin partner) si dňa 27.3.2020 uplatnil nárok na invalidný dôchodok na pobočne v Topoľčanoch, zatiaľ vec nie je vybavená.

15. Podľa oznámenia S. Q. SR je pán G. v súčasnosti u nich od 1.2.2020 vo funkcii dozornej a strážnej služby s čistým mesačným zárobkom 282,24 eur, predtým bol profesionálnym vojakom.

16. Matka je aj v súčasnosti zamestnaná v Y. N. a.s., E. Y. s priemerným čistým mesačným zárobkom 690 eur, maloletý N. je od septembra 2019 študentom N. strednej odbornej školy polytechnickej v J., náklady má na MHD 20 eur mesačne, ZRPŠ 20 eur ročne, splátky na stužkovú 100 eur ročne, školské potreby a pomôcky, v škole sa nestravuje, matka mu dáva hotovosť na zakúpenie jedla.

17. Matka s rodinou býva naďalej v partnerovom byte, splácajú hypotekárny úver po 287 eur mesačne, ďalšie mesačné náklady predstavujú: nájomné 150 eur, elektrina 28 eur, inkaso 6 eur, internet a televízia 28 eur, osobné poisťky a poplatky za mobilné telefóny.

18. Matke vyživovacie povinnosti nepribudli, otec má naďalej tri vyživovacie povinnosti voči svojim mal. deťom - P., I. a N..

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov späť, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné, len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že aktuálny návrh otca na zníženie výživného je dôvodný, pretože bolo preukázané, že otec v súčasnosti z objektívnych dôvodov nie je schopný pracovať a to v dôsledku úrazu nohy, ktorý utrpel v máji tohto roka a dňa 26.5.2020 sa podrobil operácii, pričom jeho liečenie bude trvať minimálne pol roka, čo bolo preukázané lekárskou správou jeho ošetrojúceho lekára. Otec nemá žiaden príjem, náklady na domácnosť a ďalšie životné potreby zabezpečuje jeho manželka a podľa vyjadrenia otca im vypomáhajú aj príbuzní. Otec žiadal znížiť výživné na sumu 30 eur, súd je však názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné vo vyššej sume napriek tomu, že v súčasnosti pracovať nemôže, ale pravidelný príjem by mohol dosahovať poberaním invalidného dôchodku, na ktorý by mu nepochybne vznikol nárok už aj z dôvodu, že nemá pravé oko a z tohto príjmu by mohol platiť výživné na svojho syna aj keď nie v doteraz určenej sume. Otcov prístup k získaniu či už dôchodku alebo prípadných iných štátnych dávok je však vlažný, už v čase poslednej úpravy výživného sa riešila otázka jeho dôchodku, doteraz však o jeho priznanie nepožiadala, ako to preukazuje správa Sociálnej poisťovne. Pokiaľ by otec vyvinul primeranú iniciatívu, mohlo byť už minimálne v štádiu riešenia priznanie invalidného dôchodku, alebo mohol požiadať o priznanie iných štátnych dávok aj s poukazom na jeho zdravotný stav, požiadať príslušný úrad o uznanie za občana s ťažkým zdravotným postihnutím a s tým spojenými kompenzáciami a pod.

21. Vzhľadom na to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že od poslednej úpravy výživného sa otcove pomery zhoršili, otec síce nepracoval ani vtedy, ale pracovať v prípade záujmu mohol, v súčasnosti však z objektívnych dôvodov pracovať nemôže, ponechaním výživného v doteraz určenej výške by otcovi reálne hrozilo trestné stíhanie pre zanedbanie povinnej výživy a preto súd návrhu vyhovel a znížil vyživovaciu povinnosť otca na mal. N. na polovicu, teda zo sumy 150 eur mesačne na sumu 75 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, hoci samozrejme zníženie výživného nie je na prospech maloletého dieťaťa. Súd však pri rozhodovaní o výživnom musí prihliadať nielen na záujmy oprávneného maloletého dieťaťa, ale musí aj skúmať, či je v zárobkových možnostiach a schopnostiach povinného rodiča platiť výživné v určitej výške, pričom v tomto prípade otec objektívne zo zdravotných dôvodov v súčasnosti doposiaľ určené výživné nie je schopný platiť, je však podľa názoru súdu uvedeného vyššie, v možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné aspoň v sume polovičnej proti doteraz určenému výživnému.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.